und ein Muſter ſchöner Schreibekunſt, das durch ein Facſimile im weiteren Kreiſe bekannt zu werden verdient. Schade, daß das Sigill von der Urkunde ganz abgeriſſen iſt.

Zwölf Urkundenexcerpte

mitgetheilt von **H. Bauer.**

1223. Otto, D. gr. Ep. herb. — Godefridus de Hoenloch pro salute anime sue et parentum c. cons. Richeze conjugis jus patronatus ecclesie in Holenbach libere c. omni jure fratribus domus theut. St. Marie — contulit; de petitione autem fratrum in suam et heredum suorum succepit tuitionem ac protectionem omnem ejusdem ecclesie homines censuales — censu eorum premisse domui persoluto —. Sig. Ottonis Ep. et Godefridi. Test. — Canonici herbip. Frater Hermannus Otter; Fr. Hartungus; Fr. Andreas; Fr. Heinricus de Hohenloch; Wolfradus de Crutheim; Gernodus de Cimmere; Rudegerus de Mergentheim; Heinricus de Hottingen; Beringerus de Mergentheim; Hermannus Lescho et alii. Anno MCCXXIII, XI Cal. Dec.

1225. Notum sit — quod ego Henricus miles in Mergintheim de Hötingen contuli domui St. Johannis in Mergentheim X libras argenti ad lampadem in ecclesia — perpetuam; munimine nostri sigilli. Act. MCCXXV.

1246. Ego Hainricus de Löfelsterz et uxor mea Gisela 4 jugera vinearum, que sita sunt in Erlbach et 2 jugera agrorum in Mergental, et domum et curtile sita in Löfelsterz domui St. Marieth. in Mergentheim post mortem nostram contulimus in remedium animarum. — Sigillo fratrum. — T. fr. Johannes commendator; fr. Cunradus rufus; fr. Gunradus de Ulma etc. etc. Act. anno MCCXLVI.

1256. Ego Elyzabet bona mea in Hastolzvelt (Haßfelden?) sita tuitioni et servationi dominorum theut. domus in Mergentheim subjeci et commisi mihi et filiabus meis, que sunt in Nuwenkirchen incluse, fideliter conservanda. Me vero — et ipsis mortuis haec bona Cellae que est in Nuwenkirchen c. omni justicia attinebunt. T. Waltherus commendator. Waltherus senior de Sulze. Waltherus Hellwegerus, fratres th. domus in Mrgth. Albertus Hurzelberc, Heinricus scultetus de Hallis, Conradus frater suus. Con-

radus Trillier, Otto frater suus. Waltharus senior Sulmeister. Ulricus Lettenher — Cives de Hallis et all. Sig. fratrum theut. d. in Mergth. et sculteti de Hallis Act. MCCLVI.

1256. Ego Engelhardus de Osternach (Oſternahe, nordöſtlich von Hersbruck) recognosco — quod de illa pecunia quam fratres d. th. in Mergth. pro D. Godefrido de Hohenloh mihi pro bonis meis, Osternah scilicet et ejus attinentiis, que ipse G. erga me comparavit, spoponderant assignare, mihi sunt DCCC talenta hall. persoluta. Et accepi ego Engelhardus de Osternah et renunciavi omni actioni — in totali summa — quam fratres theut. pro Dn. G. de Hohenloh pro bonis meis memoratis promiserant assignare. Sigillis fratrum praedicatorum in Wirzburg fratrum hospitalis St. Johannis ibidem ac meo — — dt Herbipoli anno MCCLVI. mense maij in dominica Jubilate.

1258. Nos Iringus Ep. herbip. — ecclesiam in Igersheim, cujus jus patronatus ad prepositluram novi monasterii pertinet, cum o. s. attinentiis — in N. Monasterii fratrum subsidium, communes eorum usus sustentationem et praebendarum suarum augmentum donamus, provise ut eodem ecclesia debitis obsequiis non fraudetur et animarum in ea cura nullatenus negligatur — —.

Anno MCCLVIII. sexto decimo kal. Maji Clemens Ep., servus servorum dilectis filiis Decano et Capitulo secularis Ecclesiae Novi Monasterii salutem tcti — b. m. Iringus Ep. considerans quod proventus praebendarum vere tenues existebant ac indigentiae vestrae compatiens — decedente Ecclesiae in Igersheim (in qua prepositus jus patronatus habebat) plebano — concessit in augmentum praebendarum... Nos confirmamus — Dt Viterbii xij kal. Junii pontificatus nostri anno quarto. MCCLXIX.

1272. Kunegundis Abbatissa et conuentus dominorum in Mauwenheim — quoniam propter loci distanciam et viarum discrimina et pericula possessionis nostre in Stupach ecclesie nostre adeo deperierant, quod vix aliquam vel nullam ex eis consequeretur utilitatem .... omnes possessiones, omnia bona in Stupach, cum silvis, pratis, agris, pascuis, rivis nec non omnibus juribus — cum reditibus XIV. unciarum denariorum, quas hactenus in eadem villa

habuimus — Comendatori et fratribus d. theut. in Mergenth. pleno jure, cum vero rerum dominio contulimus — hac conditione quod singulis annis unam carratam vini mixti in vinea que vulgariter Secxe dicitur nobis assignabunt et nunciis nostris et eorum jumentis ibidem necessaria ministrabunt Act. MCCLXXII mense Marcio apud Mergentheim.

1276. Nos Henricus de Hohenlouch (Braunecker Linie) — coad. manu Lukardis ux. — novale nostrum apud Holenbach, quod vulgariter Ruit dicitur, tam id quod nobis servit in presenti quam illud quod Kargen de Lutenbach pro pignore exposuimus, c. omnibus que in Holenbach possidemus, culta et inculta, — domui theut. apud Mergentheim vendidimus c. omni utilitate, vero dominio ac omni jure proprietatis — —

Fidejussores posuimus Rudegerum Haken, Fridericum de Markolfsheim, milites, Henricum et Conradum fratres antedicti F. militis.

Testes — Henricus de Holenbach miles, Richardus gener suus, Albertus de Markolfsheim. Dt et act. apud Mergentheim XI kal marci Anno MCCLXXVI.

1289. Ego Kraptho Dominus de Hohinloich ſchenke dem Joh. D. Hauſe in Mergth. omnejus quod habeo in duabus domibus et orto sitis in Myrgentheym, quas Rapodo servus meus proprius et Adelheidis soror sua, ancilla mea, liberi quondam Heinrici dicti Schöber — possiderunt.

Sigillo meo — Act. et dt. Wycharsheim MCCLXXXIX. Dominica ante festum Si-Nicolai.

1298. Hildebrand und Gottfried v. Sawensheim Edelknechte, Gebrüder, mit ihren Schweſtern, bewilligen, daß die von ihrem Urgroßvater Heinrich v. Höttingen ehehin zu Mergentheim erbaute Kapelle, worin er ſeine Ruheſtätte hat, bei dem Bau der Pfarrkirche abgebrochen, ſeine Gebeine aber in dieſelbe verſezt und allda auch der geſtiftete Gottesdienſt abgehalten werde.

Sigilla nostra et nobilis viri D. Kraftonis de Hohinloch —. T. Conradus de Tetelbach, Conradus dcts. Obel, Heinr. dcts. Strez. milites. Heinr. de Brukeberg. Heinr. de Hasefurte. Conr. dcts Unruge. Gozo filius Gotfridi de Sawensheim. Erkenger filius monachi de Stolzenecke. Martinus, Bertoldus et Heinricus frater suus dictus Lesche milites de Mergentheim nec non Rudiger dives Arnoldus

grenarius, Heinr. de Rindervelt et Bertoldus Schewber et all. A. MCCLXXXXVIII.

1300. Ego Henricus de Bruneke nobilis — possessiones meas in Nuweseze (Neuſaß) vendidi domui theut. in Mergentheim pro LXI libr. hall. c. cons. nobilis matrone Adelheidis de Zwenbrucken conjugis mee nec non filiorum meorum Conradi, herbip. eccl. canonici, Gotfridi et Gebehardi. Praeterea ego Heinricus et Gebehardus frater meus de Bruneke nobilis warandiam obligamus. Fidejussores. Gebehardus frater meus, Cunradus et Gotfridus filii mei ac Gotfridus miles dictus de Sahsenvlur. Si predicte possessiones sive redditus — per jus forsitan a quoquam evincerentur, ego alias possessiones sive reditus equivalentes de bonis meis propriis in villis Ygersheim vel Markoltsheim vel in utraque villa Apfelbach teneor assignare —.

T. fr. Hermannus Lesche, provincialis Franconie ac commendator in Mergentheim; fr Heinricus dapifer, Vicecommendator; fr. Eberswinus; fr. Eberhardus pincerna; fr. Arnoldus de Elpersheim; Heinricus miles dictus de Markoltsheim; capelanus Gebhardi de Brunecke; Arnoldus filius Gotfridi de Sahsenvlur Eberhardus de Elricheshusen; Heinricus thelonearius de Mergentheim et all. dt. 16. Jan. MCCC.

1301. Matrona honesta Kunegundis religiosi viri fratris dom. theut. Heinrici dicti dapiferi — macht eine Stiftung von den bereits dem D. O. Hauſe in Mergentheim vermachten Gütern in maiori Lankheym, in Stupach, et in Lullenstat — welche jährl. 13 Pfund und 16 Stück Heller, 42 Malter und 3 Simri Dinkel, 36 Malter Haber und 47 Faſtnachthühner ertragen; dt. MCCCI.